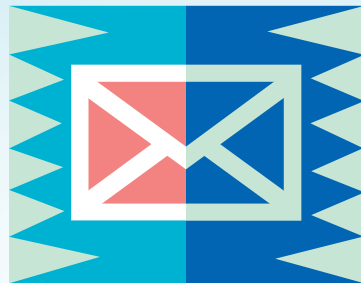

Огляд Нового Заповіту

Правда про віру

Вивчення Послання Якова
та до Галатів

*Тому то й ми дякуємо Богові безперестанку, що,
приймавши почуте від нас Слово Боже, прийняли
ви не як слово людське, але як правдиво то є
Слово Боже, що й діє в вас, віруючих.*

1 Солунян 2:13

1

ПЛВЦ

Зміст

Послання Якова та до Галатів	3
I. Вступ	5
II. Практичне християнство	5
III. Благодать і закон	12
IV. Підсумок.....	19
Додаток 1. Погляньмо на Послання Якова.....	28
Додаток 2. Погляньмо на Послання до Галатів	32

Правда про віру

Послання Якова та до Галатів

ПЛАН УРОКУ

- I. Вступ
- II. Практичне християнство
 - A. Вивчення Послання Якова
 - B. Установлення історичної перспективи
 - 1. Авторство
 - 2. Читачі
 - 3. Дата
 - 4. Загальне тло
 - 5. Географія
 - B. Вивчення вмісту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш
 - 3. Теми та наука
 - 4. Послання Якова: Ісус Христос — наш Зразок
- III. Благодать і закон
 - A. Вивчення Послання до Галатів
 - B. Установлення історичної перспективи
 - 1. Авторство
 - 2. Читачі та географія
 - 3. Дата
 - 4. Загальне тло
 - B. Вивчення вмісту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш
 - 3. Теми та наука
 - 4. Послання до Галатів: Ісус Христос — наша свобода

IV. Підсумок

Самоперевірка

Додаток 1. Погляньмо на Послання Якова

Додаток 2. Погляньмо на Послання до Галатів

Цілі уроку

До кінця цього уроку ви повинні:

1. Поглянути по-новому на Послання Якова та до Галатів.
2. Уміти визначати автора, адресатів, основний план, ключові вірші та головні теми Послань Якова та до Галатів.
3. Уміти знайти Галатію на сучасній мапі.
4. Зрозуміти важливість та місце і Божої благодаті, і людських діл у питанні спасіння.
5. Уміти сказати проповідь або провести урок на тему практичного виявлення Божої благодаті.

Завдання до уроку

1. Прочитайте весь урок, відповідаючи на питання і виконуючи вправи під час читання.
2. Щонайменше один раз повністю прочитайте Послання Якова та Послання до Галатів під час роботи над уроком.
3. Прочитайте глави 10 та 20 книги «Погляд на Новий Заповіт», які подаються у додатку до уроку.
4. Виконайте практичні завдання 1 і 2.

Пояснення слів

Розпорошення (діаспора) — зазвичай це слово вживалося на означення євреїв, які оселилися за межами Ізраїля після вавилонського вигнання; може означати поселення представників будь-якого народу за межами своїх рідних земель.

Етика — правила поведінки у питаннях моралі у межах певної етнічної групи або культури.

Благодать — ласка, дарована особою, яка не була зобов'язана цього робити.¹

Поборник юдаїзму — у новозаповітні часи християнин з євреїв, який дотримувався думки, що для навернення у християнство людині обов'язково слід прийняти юдаїзм та дотримуватися закону. Такі люди активно навертали в юдаїзм тих, хто ставав християнином.

Трактат — роздум, нарис або стаття.

I. Вступ

У цьому уроці ви зможете ознайомитися з посланнями Якова та до Галатів. Уважається, що ці дві книги були написані раніше за інші твори, що ввійшли до Нового Заповіту. Але спільним для них є не лише це: в обох посланнях розглядаються питання віри та діл. У Посланні

¹ *The American Heritage College Dictionary*, 3rd ed. — Boston: Houghton Mifflin Company, 1993. — P. 589.

Якова йдеться про важливість діл як ознаки внутрішньої зміни, яка стається в людині завдяки спасінню. Послання до Галатів зосереджено на тому факті, що діла без благодаті не мають жодного значення — у такому випадку вони є лише законництвом. І хоча в цих двох книгах питання діл розглядається з двох дуже різних кутів, є цілком очевидним, що обидва послання будуються на тій самій основі — Божій благодаті.

Навіть побіжне дослідження цих двох книг дає змогу побачити, що перед ранньою Церквою поставало багато таких самих проблем, з якими ми стикаємося й донині. Послання Якова і до Галатів, як і решта книг Нового Заповіту, були написані близько двох тисяч років тому, але й до сьогодні вони залишаються не менш актуальними, ніж були тоді! Хоча вони були написані двома різними людьми в різний час і адресовані різним церквам, обидва послання дають нам фундамент для розуміння того, що й у наші дні необхідною основою для діл є віра.

Цей урок складається з питань, вправ і завдань, спрямованих на те, щоб ви змогли заглибитися у ці книги, досягнути ширший контекст, в якому вони були написані, та знаходити можливості для взаємодії з Божим Словом. У підручнику подано відповіді, якими ви можете скористатися, якщо не знатимете, як відповісти. Крім того, в уроці передбачена самоперевірка, за допомогою якої ви зможете оцінити засвоєння матеріалу.

Для роботи вам знадобиться примірник Біблії або Нового Заповіту. Вам потрібно буде робити чимало відміток у біблійному тексті, тому для роботи візьміть такий примірник, у якому ви зможете робити позначки без вагань. Під час читання у вас завжди має бути наготові ручка, щоб ви могли відразу відмітити те, що здається вам особливо важливим. Крім того, вам потрібен буде зошит для виконання письмових завдань. Крім того, разом з уроком передбачено використання додаткового матеріалу «Географія та хронологія Нового Заповіту», який знадобиться вам під час виконання кількох вправ. Якщо ви його не отримали, зверніться до керівника групи.

Працювати над матеріалом можна самостійно, але набагато корисніше було б зібратися групою та обговорювати те, що ви відкрили для себе нового. Ми маємо допомагати один одному, підтримуючи, надихаючи та ділячись своїми переживаннями. Так усі ми зможемо краще зрозуміти написане та отримати більшу радість. Крім того, у групі є можливість для підзвітності. Нерідко ми маємо добрі наміри, але... У нашому житті повно різних справ, через які буває так легко відсунути навчання вбік, а потім і зовсім «закопати» його щоденними турботами. Нам треба підштовхувати один одного! Розуміння того, що на вас чекає зустріч з групою, часто стає додатковим поштовхом до вивчення та дослідження. А ще кожна мить, проведена над Божим Словом, сприятиме зростанню правди у вашому житті та віри у серці.

II. Практичне християнство

Послання Якова — це трактат про християнське життя. У цій невеличкій книзі міститься безліч важливих настанов для кожного християнина, який хоче жити переможним християнським життям. Наука цієї книги багато в чому тісно пов'язана з тим, чого Ісус навчав у Своїй Проповіді на горі.

A. Вивчення Послання Якова

Відведіть зараз час, щоб повністю прочитати Послання Якова один раз без зупинок і перерв. Під час читання виконайте наступну вправу.

Вправа 1

Прочитайте Послання Якова, роблячи в ньому помітки. Читаючи Послання Якова, робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

синім позначайте згадки про Бога, наприклад, слова «Ісус» або «Господь»;
фіолетовим — думки про віру;
зеленим — про діла.

Що нового ви помітили? Чи виникли у вас якісь нові думки та враження? Запишіть їх у зошит і будьте готові поділитися ними на наступній зустрічі групи.

Читаючи Послання Якова, звіряйтеся з наведеним далі простим планом, завдяки якому вам буде легше слідкувати за розвитком цієї книги.

ПЛАН ПОСЛАННЯ ЯКОВА	
Вступ	1:1
I. Правда побожність	1:2-1:27
II. Правда віра	2:1 — 3:12
III. Правда мудрість	3:13 — 5:20

Б. Установлення історичної перспективи

1. Авторство

Ще раз прочитайте Якова 1:1. Автор називає своє ім'я, але жодним іншим чином не вказує, хто він такий, оскільки, вочевидь, люди, яким був адресований цей лист, мали знати, ким є його автор. У Новому Заповіті згадано лише чотири людини на ім'я Яків, і тому з великою ймовірністю можна припустити, що автором був один з них.²

1. Яків Зеведеїв (Матвія 4:21; Марка 1:19; Луки 5:10)
2. Яків Алфіїв (Матвія 10:3; Марка 3:18, 15:40; Луки 6:15; Дії 1:13)
3. Яків — батько апостола Юди (Луки 6:16)
4. Яків — брат Господній (Матвія 13:55; Марка 6:3; Галатів 1:19)

За переданням автором Послання Якова був Яків, брат Ісуса Христа. У Біблії подана цікава інформація про цю людину. Перегляньте наведені біблійні посилання, щоб дізнатися трохи більше про сім'ю Ісуса.

Питання 1. Прочитайте Івана 2:12, Матвія 12:46–50 та Івана 7:1–9. Що думали про Ісуса Його родичі?

Яків був Ісусовим зведеним братом і, ймовірно, був серед тих Ісусових братів, про яких ішлося у наведених вище уривках. Але в подальших уривках згадується і його ім'я.

Питання 2. Відповідно до віршів Дії 1:9–14, коли почалася участь Якова у церковному житті?

Відповідно до Галатів 1:11–19, Яків багато років брав участь у житті церковної громади в Єрусалимі і навіть зустрічався з Павлом через кілька років після того, як той на вернувся. У

² Jensen I. *Jensen's Survey of the New Testament*. — Chicago: Moody Press, 1977. — P. 422.

Діях 12:11–17 ми бачимо, що Яків доволі швидко був визнаний одним із провідників єрусалимської церкви. Через кілька розділів ми бачимо, що на соборі в Єрусалимі Яків висловлює остаточне судження (Дії 15:1–29). Це означає, що його визнавали за керівника не лише в Єрусалимській церкві, але й у Церкві загалом.

Питання 3. Очевидно, Павло побував у Єрусалимі в проміжку між своїм першим відвідуванням і Єрусалимським собором. Що він говорить про Якова після цієї зустрічі? Галатів 2:1, 9–10

2. Читачі

Питання 4. До кого було адресоване Послання Якова? (див. Якова 1:1)

Питання 5. Як ви думаєте, кого названо цими словами? Євреїв, поган, усю Церкву чи якусь іншу групу? Коротко поясніть.

3. Дата

Як було зазначено вище, вважається, що серед усіх книг Нового Заповіту Послання Якова було написане одним з перших. Найімовірніше, воно було написане приблизно в 46 р. н. е. Проте деякі дослідники вважають, що це послання було написане пізніше, близько 60 р. н. е., незадовго до мучеництва Якова. Серед аргументів на користь більш ранньої дати можна назвати вказівки на простоту церковної структури, які містяться в тексті, і відсутність згадок про собор у Єрусалимі, який відбувся у 48 чи 49 р. н. е.³ і на якому безпосередньо розглядалися питання благодаті та діл (Дії 15). Виходячи з ранньої дати написання, видається найбільш імовірним, що Яків писав своє послання християнам із євреїв, які жили у діаспорі.

4. Загальне тло

Послання Якова було написане всього лише через п'ятнадцять-двадцять років після розп'яття Ісуса. Християнство робило свої перші кроки у світі, але світ не дуже хотів його приймати. У той час Церква складалася здебільшого з євреїв, хоча Павло вже розпочав своє служіння серед інших народів. Серед євреїв були ті, хто створював для єврейських християнських громад проблеми, які виливалися в гоніння. Церква була молодого і не знала, як поводитися в гоніннях, особливо з огляду на те, що вона щодня чекала на повернення свого Господа. Уся увага Церкви була зосереджена на вірі. Більшість цих християн самі особисто не чули, як навчав Ісус. Вони знали лише історію життя, смерті та воскресіння Ісуса, а також те, що Він обіцяв повернутися, щоб забрати з собою на небо тих, хто вірить у Нього. Їхнє життя не було віддзеркаленням Ісусової науки, оскільки вони про неї навіть і не знали.

Яків пише своє послання, щоб змінити цю ситуацію. Він зосереджує увагу на нагальних питаннях, наприклад, на праведному житті та реакції на гоніння. Яків робить наголос на тому, що діла є важливою зовнішньою ознакою внутрішньої віри. «Так, Ісус скоро повернеться, але доти ми повинні жити так, як жив Він, щоб інші люди могли побачити Його в нас та повірити в Нього».

³ Там само, Р. 426.

Юджин Петерсон подає таку передмову до Послання Якова в англomовному перекладі «Message»⁴:

Коли християни збираються у церковні громади, тоді все, що може піти не так, рано чи пізно обов'язково відбувається. Люди ззовні, спостерігаючи за цим, доходять висновку, що усі ці релігійні рухи — це порожні, хоча й доволі дохідні, справи, але дохід у них не чесний. Ті, що всередині, бачать ситуацію інакше. Як у лікарні під одним дахом збираються хворі, яких усі саме так і називають, так само й у церкві збираються грішники. Поза стінами лікарні є чимало людей, які хворі анітрохи не менше, ніж ті, хто перебуває в лікарняних палатах, але вони або не знають про свої хвороби, або приховують їх. Щось подібне відбувається з грішниками поза стінами церкви.

Бачимо, що християнські церкви, як правило, не є тими громадами, які можуть слугувати зразком доброї поведінки. Вони радше є місцями, де людські проступки виносяться на світло, де їх визнають та виправляють.

У Посланні Якова показано, як один із пасторів ранньої Церкви вправно виявляє, діагностує та усуває різні проблеми, пов'язані з невірством та хибною поведінкою, які виникали в громадах, ввірених під його опіку. Ми бачимо глибоку та сповнену любові мудрість — мудрість одночасно рідкісну та вкрай необхідну. Мудрість — це у першу чергу не стільки знання правди (хоча, безумовно, таке знання потрібне), скільки життєві навички. Бо яка користь з правди, якщо ми не знаємо, як за нею жити? Яка користь від наміру, якщо ми не можемо його виконати?

Відповідно до церковного передання, Яків мав прізвисько «Верблюжі коліна» через товсті мозолі, які натерлися в нього на колінах за багато років невідступної молитви. Молитва — це основа для мудрості. Молитва — це завжди основа для мудрості.

5. Географія

Як ми вже побачили, Послання Якова було написано для євреїв, які жили у розпорошенні. Єврейська діаспора на той час охоплювала майже всю Римську імперію, а також кілька країн на Сході. Цілком імовірно, що Яків писав до тих, про кого згадується в Діях 2:9–11.

Про те, що Яків коли-небудь був за межами Палестини, нема жодних записів, тому з великою впевненістю можна припустити, що це послання було написано в Палестині та, можливо, в Єрусалимі.

Вправа 2

Заповніть мапу 1. Прочитайте Дії 2:9–11 і випишіть у зошит назви народів та етнічних груп, згаданих у цих віршах. Потім перейдіть до мапи 1 у додатковому матеріалі та зеленим олівцем заштрихуйте ті області, де проживали названі групи.

В. Вивчення вмісту

1. Тема

Тема — це узагальнення центральної думки книги та її трактування автором. Під час вивчення Біблії корисно визначити, якою є головна тема кожної книги. Очевидно, що у книзі може розглядатися чимало думок і підтем, і саме це ми й бачимо у Посланні Якова. Але

⁴ Peterson. E. *The Message // Remix: The Bible in Contemporary Language*. — Colorado Springs: NavPress, 2002. — P. 2204.

попри це наша мета — це пошук загальної теми, яка охоплює всю книгу. Центральна тема Послання Якова:

Діла є доказом живої віри.

Багато хто вважає віру та діла окремими сферами. Проте Яків представляє їх у цілісному вченні. Рушійною думкою в листі Якова є те, що віра та діла мають іти пліч-о-пліч. Нерідко люди стверджують, що ми, отримавши спасіння благодаттю (про що чітко вказано в Посланні до Галатів), не мусимо перейматися ділами. Яків же наполягає, що, хоча наше спасіння дається «благодаттю через віру», ця віра має бути засвідчена перемінами у нашому житті. У Посланні до Галатів Павло у п'ятому розділі повністю погоджується з цим твердженням Якова, наводячи плід духа цього світу та плід Святого Духа.

2. Ключовий вірш

Ключовий вірш має резюмувати чи прямо подавати головну тему книги. Він має бути формулюванням центральної теми або причини написання книги. Часто може бути кілька варіантів того, який вірш уважати ключовим, особливо у випадку, коли добирати ключовий вірш до цілої книги. Такими варіантами для Послання Якова можна назвати Якова 1:22 та 2:26. Ми обрали ключовим віршем Якова 2:26, тому що вважаємо, що він більше відповідає зазначеній вище загальній темі книги.

Питання 6. Запишіть Якова 2:26 у відведеному нижче місці.

Питання 7. Чому ці вірші вважаються ключовими?

3. Теми та наука

Можна сказати, що Послання Якова — це, у першу чергу, посібник з християнського життя. Досі ми зосереджували головну увагу на важливості діл у зв'язку з вірою, але з цього послання ми можемо навчитися багато чого. Серед іншого Яків говорить про молитву, язик (нашу мову) та християнську етику.

Можливо, ви помітили, що у цій невеликій книзі дуже мало згадок про Ісуса. Якось хтось зауважив: «Яків говорить про Вчителя менше за будь-кого іншого з авторів Нового Заповіту, але його слова подібніші до слів Учителя, ніж у будь-кого з них»⁵. Просте порівняння Послання Якова з Проповіддю на горі показує, що так воно і є. Порівняйте Якова 1:6 і Матвія 14:28–31, Якова 1:9–11 і Матвія 5:3, 6:28–30, Якова 1:12 і Матвія 5:10–12 тощо. І Яків, і Ісус беруть за основу своєї науки місця Старого Заповіту, хоча добре видно, що Яків просто розвивав або переказував те, чого раніше навчав Ісус. У певному розумінні Послання Якова є збіркою практичних повчань Ісуса.

Якщо ви знову поглянете на цю книгу, то помітите, що вона не містить систематичного богослов'я. На відміну від Послання до Римлян або багатьох інших праць Павла, увага в Посланні Якова зосереджена не на богослов'ї, а, швидше, на практичному застосуванні в житті. Це послання можна порівняти з Книгою Приповістей або Проповіддю на горі, оскільки

⁵ Hayes D. A. *Epistle of James*, // *The International Standard Bible Encyclopedia*, 3:1564, as quoted in: Jensen I. *Jensen's Survey of the New Testament*. — Chicago: Moody Press, 1977. — P. 427.

в ньому даються практичні вказівки про те, як жити християнським життям. Ви зможете чіткіше це побачити, працюючи над наступним питанням.

Питання 8. У першому розділі Послання Якова розглядаються ключові теми, до яких автор повертається знову у наступних чотирьох розділах. У наведеній нижче таблиці зазначте вірші та теми, які згодом розглядаються знову. До першої теми ця інформація вже вписана, щоб у вас був приклад виконання цього завдання. Заповніть решту відведених рядків, вказавши або тему, або вірші, які відповідають цій темі.

Тема	1	2	3	4	5
Терпіння	3–4				7–11
_____	5–7			2–3	13–18
Багатство	9–11	_____		13–16	_____
Віра та діла	_____	_____	13–18		
_____	26		1–12	_____	12

4. Послання Якова: Ісус Христос — наш Зразок

Відведіть час для опрацювання поданих нижче питань під час читання глави 20 з книги «Погляд на Новий Заповіт», яка наводиться у додатку 1.

Ви помітите, що Мірс до кожної книги Нового Заповіту вказує, як саме в ній зображено Ісуса. Вона не завжди пояснює, чому саме такий заголовок вона дібрала до тієї чи іншої глави, але якщо трохи поміркувати, то виявиться, що її назва цілком слушна.

Питання 9. Яким саме чином Яків зображає Ісуса нашим Зразком?

Віра долає спокуси

Питання 10. Чому ми повинні мати «повну радість» у випробуваннях?

Питання 11. Як доктор Мірс описує спокуси? Чи погоджуєтеся ви з таким описанням? Чому так або чому ні?

Питання 12. У чому відмінність між випробуванням та спокусою?

Питання 13. Звідки приходять мудрість для усунення конфліктів?

Віра виявляється в наших діях

Питання 14. Яків, говорячи про нашу потребу в Божому Слові, наводить приклад дзеркала. Як доктор Мірс пояснює цей приклад?

Питання 15. У книзі є речення: «Віра без діл — небачена справа у людей, точно так само, як і діла без віри — небачена справа в Бога». На вашу думку, що важливіше — віра чи діла? Чому?

Питання 16. У чому різниця між висловами «Я не гірший за тебе» та «Ти не гірший за мене»? У чому полягає головне протиставлення?

Декілька думок для розмірковування над Якова 2:10–11: чи є ви переступником закону? Наскільки ви «добра» людина? Які ви знаходите виправдання для себе, коли вчиняєте гріх? Згадайте якийсь гріх, учинений вами нещодавно. Які ви в той момент шукали для себе вибачення або виправдання скоєному? Якби ви побачили або почули, що хтось інший вчинив таке саме, що б ви подумали про цю людину?

Віра виявляється в наших словах

У Посланні Якова ми читаємо про те, яким злом є нестримний язик. Доктор Мірс розвиває цю тему і пояснює, якої шкоди може завдати язик. У Якова 3:10 сказано: «*Із тих самих уст виходить благословення й прокляття*». Ми знаємо, що від язика може бути добро. Виконайте зараз наступну вправу, з якої ви довідаєтеся, яке це може бути добро.

Вправа 3

Приборкайте свій язик. Що доброго може принести язик? Складіть у зошиті перелік того, як язик може благословляти, а не проклинати.

Питання 17. Які аспекти цього світу валять вас з найбільшою силою?

Практичне завдання 1. Підготуйте проповідь на тему віри

Використовуючи свою роботу над Посланням Якова, підготуйте проповідь про віру і про її зв'язок з практичним християнським життям. Якщо можливо, виберіть лише одне посилання на Послання Якова, на якому буде побудована ваша проповідь. Подбайте про те, щоб у проповіді були передбачені ідеї для практичного застосування слухачами, та прослідкуйте, щоб не проповідувати набір правил (законництво). Принесіть складений план керівникові курсу на наступний семінар.

III. Благодать і закон

A. Вивчення Послання до Галатів

Ви вже докладно вивчали Послання до Галатів в курсі «Послання до Галатів і до Римлян». Оскільки цей курс є оглядовий, ми розглянемо лише кілька найважливіших моментів. Якщо ви досі не вивчали курс «Послання до Галатів і до Римлян», то, можливо, постановіть собі пройти його найближчим часом, оскільки з нього можна довідатися значно більше про Послання до Галатів, ніж буде розглянуто в цьому уроці!

Послання до Галатів може видатися малою та незначною книгою, але воно мало величезний вплив на історію християнства. Ви побачите, що воно було написано для того, щоб розкрити серйозну проблему ранньої Церкви — проблему, яка не зникла й донині. Саме ця книга відкрила очі Мартінові Лютеру та поклала початок Реформації. Тому її обсяг не повинен вас увести в оману!

У цій книзі лише шість розділів, а тому вам має вистачити півгодини, щоб повністю прочитати її вголос. Знайдіть собі тихе місце, де вас ніхто не відволікатиме, вимкніть мобільний телефон та попросіть інших не турбувати вас упродовж однієї години. Перед тим як взятися до читання, трішки посидьте та поміркуйте про те, що ви зараз робитимете та чого хочете навчитися. Попросіть, щоб Бог допоміг вам розуміти те, що ви зараз читатимете. Потім прочитайте вголос все Послання до Галатів. Можливо, у читанні було б доцільно дотримуватися поданого далі плану.

ПЛАН ПОСЛАННЯ ДО ГАЛАТІВ

Вступ	1:1-3
I. Павло захищає свою Євангелію	1:4-2:21
II. Павло пояснює свою Євангелію	3:1-4:31
III. Павло пояснює свободу в Дусі	5:1-6:10
Підсумок	6:11-18

Послання до Галатів можна розбити на структурні фрагменти багатьма способами. Наведений вище план є одним з найпростіших. Ви можете скласти такий план Послання до Галатів, в якому наголос стоятиме на благодаті, або на свідочстві Павла, або на важливості Святого Духа в житті християнина.

Вправа 4

Прочитайте Послання до Галатів, роблячи в ньому помітки. Під час читання робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

зеленим позначайте згадки про Євангелію або благовістя;
червоним — про закон;
фіолетовим — про віру.

Потім перегляньте свої позначки та зауважте, як у Павловому викладі протиставляються закон і віра. Закон вимагав лише сліпого послуху, а Євангелія чекає відгуку віри.

Боже Слово не обмежується часом. Ці слова були написані сотні років тому, але вони залишаються актуальними для нас і нині! І, крім того, ми можемо знову й знову їх перечитувати та щоразу вчитися чогось нового або по-новому щось розуміти. Біблія ніколи не робиться занадто знайомою.

Б. Установлення історичної перспективи

1. Авторство

До цього часу ви маєте знати, хто є автором Послання до Галатів. Якщо ви досі не знаєте, перегляньте Галатів 1:1–2.

Питання 18. Хто написав Послання до Галатів?

Ми можемо багато дізнатися про цю людину. Ми маємо більше особистої інформації про Павла, ніж про будь-яку іншу людину з Нового Заповіту, за винятком Ісуса Христа. Багато цих відомостей міститься у Посланні до Галатів та Книзі Дій, де ми знаходимо особисті свідчення Павла. В інших уроках ми продовжимо дізнаватися про Павла.

2. Читачі та географія

Ви вже помітили, що цей лист адресовано «до церков галатійських» (Галатів 1:2). Якщо ви подивитесь на мапу 2 у додатковому матеріалі, то побачите, що Галатія — це не одне місто (як, наприклад, Ефес), а ціла провінція, до складу якої входило багато міст. Є певні суперечки з приводу того, до кого писав Павло — до мешканців північної чи південної частини Галатії. Виходячи з описання першої місіонерської подорожі Павла, яке подається в Діях 14, ми припускаємо, що він писав мешканцям півдня Галатії. Значно ретельніший розгляд цього питання можна знайти в курсі «Послання до Галатів і до Римлян».

Питання 19. До яких церков звертається Павло у своєму листі, адресуючи його «до Церков галатійських» (див. Дії 14)?

Вправа 5

Знайдіть на мапі Галатію. У додатковому матеріалі на мапі 2 відмітьте міста, названі у Діях 14. Синім олівцем заштрихуйте всі області, якими проходила перша місіонерська подорож Павла (Дії 13–14).

Далі перейдіть до мапи 3. Знайдіть і позначте ту область, яку займала Галатія в часи Нового Заповіту. Знайдіть ті міста, які відвідав Павло, або їхні сучасні відповідники. Обведіть ті міста, які існують ще й досі.

3. Дата⁶

Послання до Галатів, як і Послання Якова, було написане до Єрусалимського собору, який відбувся в 49 р. н. е. Оскільки перша місіонерська подорож Павла відбувалася в 47–48 рр. н. е., ми можемо з упевненістю припустити, що Послання до Галатів було написане у другій половині 48 р. або на початку 49 р. н. е. Павло під час написання листа перебував, імовірно, в Антіохії Сирійській (див. Дії 14:26–28). Під час вивчення кожного Павлового послання до тогочасних церков слід пам'ятати, що всі ці листи були написані за двадцятирічний період.

Під час вивчення Послання до Галатів потрібно не забувати, що ця книга була написана перед більшістю інших книг Нового Заповіту. Коли галати отримали цього листа, вони ще не мали жодної записаної Євангелії чи Книги Дій, і, найімовірніше, у них не було навіть і Послання Якова!

Питання 20. Де було написане Послання до Галатів?

Питання 21. Скільки книг Біблії було написано раніше за Послання до Галатів?

Питання 22. Скільки книг Біблії було написано після Послання до Галатів?

Пожива для роздумів

Поміркуйте про те, як протиставляються благодать і діла. Чи вважаєте ви, що ця проблема дає законні підстави для занепокоєння? Яке ваше особисте ставлення до цієї проблеми? Чи маєте ви схильність до того, щоб надуживати Божою благодаттю, — чи радше намагаєтеся заслужити своє спасіння? Коли ця тема зачіпається вами або іншими людьми у проповідях та уроках, яким чином вона подається? Який один момент ви хотіли б змінити у своєму ставленні або своїх практичних діях у цій царині?

4. Загальне тло

Павло написав листа до Галатів у відповідь на їхнього листа з певними звинуваченнями та питаннями. Беручи за основу те, що ви прочитали у Посланні до Галатів, дайте відповідь на питання, що подаються нижче.

Питання 23. Як Павло називає тих, хто його звинувачує? Див. Галатів 1:7; 5:10 і 12.

Загальноприйнятою є думка (хоча прямих вказівок на це у Біблії немає), що цими заколотниками були поборники юдаїзму⁷. Це були євреї-християни, які розглядали християнство не як окреме віросповідання, а лише як одну із сект у юдаїзмі, а тому не могли прийняти той факт, що спасіння приходить лише вірою, а не ділами (Галатів 2:16).

Навіть сьогодні є чимало людей, яким це саме питання дається дуже важко! Деякі з них відділилися від християнства та заснували окремі релігії або культу, наприклад, іслам, мормонство, організацію свідки Єгови. Інші групи просто склали для своїх церков переліки того, що можна і чого не можна — наприклад, жінки повинні носити спідниці, чоловіки

⁶ Jensen I. *Jensen's Survey of the New Testament*. — Chicago: Moody Press, 1981. — P. 303.

⁷ Там само, P. 298.

повинні відрощувати бороди, членам церкви забороняється вживати спиртні напої. Таких прикладів безліч, і ви, без сумніву, знаєте, які приписи прийняті у вас. Послання Павла є сьогодні не менш нагальним, ніж дві тисячі років тому!

В. Вивчення вмісту

1. Тема

Оскільки ця книга була написана для подолання однієї конкретної проблеми, у ній, на відміну від інших книг, де піднімається кілька питань, легко визначити тему. І тема ця є такою, яку нам слід регулярно розглядати в церкві. Засобом, за допомогою якого людина намагалася зробитися прийнятною для Бога, завжди були її власні зусилля. Християнство унікальне тим, що Бог Сам зробив примирення з Ним можливим для людини, і ми нічого не можемо до цього додати. Але здається, завжди є спокуса додати щось до того, що Бог вже зробив.

Спасіння по благодаті через віру, а не від людських зусиль.

Коли ви починаєте ставити під сумнів дану вам гарантію спасіння, тоді слід зупинитися і нагадати собі ще раз, що спасіння — це НЕ ТЕ, що ви робите. Однією з найсильніших спокус є думки про те, що ми якимось чином самі можемо зробити себе прийнятними для Бога. Хваліть Його! Основою для Його прийняття є Його благодать та наше повне покладання на Нього.

2. Ключовий вірш

Послання до Галатів повністю присвячене питанням свободи та благодаті. Свобода, про яку йдеться у ньому, — це не дозвіл на розбещену поведінку, а свобода в Христі. Як було сказано під час визначення теми, головною думкою Послання до Галатів є спасіння Божою благодаттю. Ми не можемо зробитися прийнятними для Бога через виконання закону. З огляду на все це ми вибрали за ключовий вірш Галатів 2:16. Це один з кількох віршів, де ця тема чітко формулюється. У курсі «Послання до Римлян і до Галатів» ключовим віршем було обрано Галатів 3:11. Ви можете підкреслити у себе в Біблії обидва вірші.

Питання 24. Запишіть ключовий вірш Послання до Галатів у відведеному нижче місці.

3. Теми та наука

Послання до Галатів є книгою, в якій повно важливих повчань та дивовижних аналогій.

Свідectво Павла

Це єдине послання, в якому записане Павлове свідectво. Воно наводиться ще тричі у Книзі Дій. Тут, у перших двох розділах Послання до Галатів, ми бачимо викладену самим Павлом історію його життя та Божого поклику.

Своїм свідectвом Павло не лише спростовував неправдиві звинувачення, але й показував галатам приклад того, як віра звільняє християнина від закону (законництва).

Аналогії

Головна увага Послання до Галатів, безсумнівно, звернена на спасіння вірою, не законом. Для наочного пояснення Павло вдається до різних аналогій, зокрема таких:

- 1) завіт з Авраамом;
- 2) раб та спадкоємець;

- 3) Сара та Агар;
- 4) усиновлення.

Протиставлення

Цікаво відзначити, як Павло вдається до протиставлень, щоб поглибити розуміння того, як смерть Христа на хресті змінила нашу ситуацію.

Питання 25. У наведеній нижче таблиці подається один бік протиставлення — те, що було істинним, допоки Христос не зійшов на хрест. Заповніть цю таблицю, зазначивши до кожного пункту одну з поданих далі відповідей таким чином, щоб вибраний варіант відповідав тому, якою є ситуація зараз. Якщо вам потрібна допомога, зверніться до зазначених розділів послання.

а) Віра	и) Боже об'явлення
б) Новий завіт	к) Сини у свободі
в) Усі живі духовно в Христі	л) Хрест — єдина ціль прославлення
г) Правдива Євангелія	м) Благословення життя
д) Тверде стояння в благодаті	н) Плід Духа
е) Ходіння в Дусі	п) Благодать
ж) Спасіння в Христі	р) Виправдання вірою

Протиставлення в Посланні до Галатів		
Розділи 1–2	Втрачене в Адамі	1)
	Усі фізично помирають в Адамі	2)
	Інша (неправдива) Євангелія	3)
	Людські міркування	4)
Розділи 3–4	Закон	5)
	Діла	6)
	Прокляття смерті	7)
	Засудження ділами	8)
	Раби в неволі	9)
	Старий Заповіт	10)
Розділи 5–6	Життя за тілом	11)
	Учинки тіла	12)
	Відпадиння від благодаті	13)
	Світ або сама людина є об'єктом прославлення	14)

Святий Дух

У Посланні до Галатів зроблено також сильний наголос на Святому Дусі та Його ролі в нашому житті. Написавши про місце віри, якою людина отримує спасіння, Павло також нагадує християнам, що всі ті добрі діла, які ми робимо як християни, спричиняються дією Святого Духа в нашому житті. Він вказує на те, що без Святого Духа ми не могли б ні постійно робити добрі діла, ні раз за разом виконувати вимоги Закону.

4. Послання до Галатів: Ісус Христос — наша свобода

Прочитайте у додатку 2 главу 10 книги «Погляд на Новий Заповіт» і дайте відповіді на запропоновані нижче питання. Не забудьте перевірити свої відповіді, коли закінчите роботу над цим розділом!

Питання 26. Як у Посланні до Галатів Ісуса зображено нашою свободою?

Питання 27. Про яку свободу Павло пише до галатів?

Вступ

Питання 28. Що ми маємо розуміти у питанні спасіння?

Павло захищає Євангелію

Вправа 6

Вкажіть на відмінності між християнством та релігією. У своєму зошиті накресліть таблицю на два стовпчики із заголовками «християнство» і «релігія». Тепер у відповідних стовпчиках запишіть риси, якими вони відрізняються. Обов'язково впишіть у таблицю те, що назвала доктор Мірс.

Питання 29. Про яку характерну для багатьох людей проблему, пов'язану з благодаттю, згадано у цій главі книги?

Завдання закону

Питання 30. У чому полягає призначення закону?

Павло бажає, щоб Євангелія застосовувалася в житті

Доктор Мірс зазначає: «Багато людей боїться жити під благодаттю, а не під законом, боячись того, що благодать спонукатиме жити, як заманеться».⁸

Питання 31. Як вона на це відповідає?

Питання 32. Який зв'язок між Святим Духом і благодаттю?

⁸ Henrietta Mears, *A Look at the New Testament* — Glendale, CA: Regal Books, 1971. — P. 107.

Дуже легко відшукати якийсь уривок у тій чи іншій книзі чи в Писанні та приписати йому певний сенс, але зрозуміти, що насправді хотів сказати автор, можна лише тоді, коли ми розглянемо текст і в безпосередньому, і в ширшому контексті. Нам слід виявляти обережність, щоб не застосовувати біблійні тексти чи будь-які інші матеріали поза тим контекстом, в якому вони були написані. Продовжуючи роботу над курсом, вам слід пам'ятати, що у тих випадках, коли вірш або цілий уривок здається безглуздим або суперечливим, його слід дослідити у контексті, перш ніж приходити до будь-яких висновків.

Доктор Мірс пише: «Чимало християн хиблять у тому, що після навернення не відсікають свої старі звички, своїх світських друзів та старе невірство». Далі вона наводить невеликий приклад. Може скластися враження, що Мірс пропонує християнам відгородитися від світу. Утім, якщо ми подивимося на безпосередній контекст цієї глави та на контекст усієї книги, то легко зрозуміємо, що вона говорить про те, щоб бути у світі, але не від світу. Її турбує духовне зростання людини, але це не означає, що вона наполягає на розірванні зв'язків із друзями в світі, якщо ці зв'язки не стоять на заваді духовному поступові.

Яким чином вам вдається жити у світі, але не бути від світу? Чого навчає ваша церква з цього приводу? Як ці погляди (ваші особисто та вашої церкви) впливають на євангелізацію?

Практичне завдання 2. Проаналізуйте духовний плід у своєму житті.

Відведіть зараз час для молитви. Просіть Господа, щоб Він дав вам побачити своє життя таким, яким воно насправді є. Чи дійсно ви приносите плід Духа, чи віддаєтеся учинкам тіла?

Коли Бог відкриватиме вам очі, щоб ви бачили своє життя з Його погляду, напишіть, у яких з цих дев'яти областей ви найсильніші, а в яких найслабші. Зауважте, що доктор Мірс розділила плід Духа на три групи — відзначте свої сильні та слабкі сторони у кожній з них. Подякуйте Богові за ті сфери, в яких ви бачите дію Святого Духа у своєму житті, і просіть про постійну благодать для тих сфер, які потребують розвитку.

Тепер напишіть один практичний спосіб, у який ви можете почати працювати над кожною зі своїх трьох найслабших сфер. Ви можете вибрати собі один вірш і вивчити його напам'ять, або дослідити Біблію щодо цього питання, або знайти якісь можливості виявляти ці риси впродовж наступного тижня. У будь-якому разі занотуйте своє рішення в зошиті та будьте готові показати цей запис керівнику групи або цілій групі, а також навести докази того, що ви дійсно виконали взяті на себе зобов'язання.

IV. Підсумок

Послання Якова і Послання до Галатів були написані з проміжком у кілька років. Вони були написані для двох дуже важливих, але дуже різних груп читачів, але на одну тему — благодать. Яків розкриває важливість діл як доказу отриманого спасіння, а також торкається теми вседозволеності, яка стала виявлятися в деяких церквах. Павло нагадує галатам про те, що спасіння лише через віру, а не від діл. Він навчає, що спасіння неможливо заслужити, воно є Божим даром. Наука цих послань допомогла церквам, яким вони були адресовані, не ухилитися в законництво. Разом ці дві книги дають нам ясний виклад того, якою має бути відповідь християн на велику Божу благодать, через яку кожному з нас пропонується спасіння.

Коли громада відспівала кілька гімнів, як це бувало завжди у неділю на вечірньому богослужінні, пастор церкви ще раз поволі піднявся, вийшов до кафедри та дуже коротко відрекомендував друга свого дитинства. Після цього до кафедри зі словом приступив літній чоловік. «Якось з тихоокеанського узбережжя рушили в море тато, його син і товариш сина, — почав він свою мову. — Раптом здійнявся шторм, який відрізав їм можливість повернутися до берега. Вітер здіймав такі хвили, що батько, хоч і мав неабиякий досвід у морі, не зміг втримати човен, і їх усіх трьох змило за борт.

Чоловік за кафедрою стих на мить, зустрівшись поглядом з двома підлітками, які вперше від початку зібрання виявили хоч якусь цікавість до того, про що йшлося. Він повів далі: «Батько схопив рятувальний канат і тепер мав прийняти найбільш ризикове рішення у своєму житті — кому з хлопців кинути інший кінець. На вагання не було часу — він мав лише кілька секунд. Батько знав, що його син християнин, а товариш сина — ні. Буря страждання, що здійнялася в його серці, затьмарювала шторм зі страшними хвилями. Батько вигукнув: „Я люблю тебе, сину!“ — і кинув інший кусок каната його товаришеві. Поки батько підтягнув хлопця до яхти, яка перекинулася догори дном, його син зник у бурхливих хвилях серед чорної ночі. Його тіло так і не знайшли».

Ті двоє підлітків вже сиділи прямо і жадібно чекали подальших слів старого промовця. «Батько знав, — вів той далі, — знав, що його син вступає у вічність з Ісусом, але він не міг витримати й думки про те, що товариш сина ступить у вічність без Ісуса. А тому він пожертвував своїм сином. Яка велика Божа любов, що Він це саме зробив заради нас». На цьому слові старий повернувся і сів на своє місце, а серед присутніх запанувала тиша.

Богослужіння закінчилося, і вже за кілька хвилин двоє підлітків стояли біля літнього промовця. «Гарну Ви розповіли історію, — гречно почав один з хлопців, — але здається не дуже правдоподібним, що батько готовий був віддати життя свого сина в надії на те, що його приятель стане колись християнином».

«Так, дуже слушно зауважено», — відповів чоловік, позирнувши на свою потерту Біблію. Його вузьке обличчя розплилося в посмішці, він знову підняв погляд на хлопців і сказав: «Не дуже правдоподібно, це точно! Але я оце стою перед вами й кажу вам, що саме ця історія дає мені можливість хоч трішечки побачити, як було Богові віддати за мене Свого сина. Розумієте...Я — той врятований приятель».⁹

У цьому полягає сутність того, про що Павло пише в Посланні до Галатів і Яків — у своєму посланні. Ми спасенні благодаттю, і наше християнське життя має свідчити про те, що ми усвідомлюємо цей факт. Батько віддав власного сина на основі своєї християнської віри. Проповідник теж виявляв у житті отриману благодать, ділячись нею з іншими.

А тепер дати свою належну відповідь на цю благодать має кожен з нас. Чи почнемо ми складати перелік правил і інструкцій, намагаючись заслужити своє спасіння або довести, що ми його гідні? Чи будемо прагнути до того, щоб активно виявляти цю благодать у своєму житті, оскільки ні на що інше ми не здатні, якщо усвідомлюємо все, що Ісус Христос зробив для нас?

Якщо вам сподобався цей урок, то візьміть до уваги, що він входить до серії з 12 уроків, присвячених новозаповітним посланням та Книзі Об'явлення. Ці уроки не обов'язково розгля-

⁹ Carla Muir, "The Father's Anguishing Decision" in *Stories for a faithful Heart* compiled by Alice Gray — Sisters, Oregon: Multnomah Publishers, 2000. — P. 228–229.

дати у встановленій послідовності. Ми заохочуємо вас і далі вивчати Писання як для свого власного духовного зростання, так і для того, щоб ви були готові допомогти іншим людям.

Інші уроки цієї серії:

Урок 2 — 1 та 2 Солунян — *Непохитність у переслідуваннях*

Урок 3 — 1 Коринтян — *Проблеми Церкви*

Урок 4 — 2 Коринтян — *Захист служіння*

Урок 5 — Римлян — *Праведність з віри*

Урок 6 — Колосян та Ефесян — *Христос і Його Церква*

Урок 7 — Филимона та Филип'ян — *Радість і прощення*

Урок 8 — 1 Тимофія та Тита — *Церковне керівництво*

Урок 9 — 1 Петра, 2 Тимофія та 2 Петра — *Заохочення та застереження*

Урок 10 — Євреїв — *Новий Заповіт*

Урок 11 — Юди, 1, 2 та 3 Івана — *Любов у дії*

Урок 12 — Об'явлення — *Кульмінація віків*

Самоперевірка

Загальний бал: ____/100

Вказати відповідники (5 балів за кожну відповідь; ____/40)

Зазначте, яка книга відповідає поданій інформації.

а) Якова

б) Галатів

1. ____ Ключове слово: «діла»
2. ____ Бо як тіло без духа мертво, так і віра без діл мертва!
3. ____ Спасіння по благодаті через віру, а не від людських зусиль.
4. ____ Ключове слово: «Євангелія»
5. ____ План

Вступ
I. Павло захищає свою Євангелію
II. Павло пояснює свою Євангелію
III. Павло пояснює свободу в Дусі
Підсумок

6. ____ План

Вступ
I. Правдива побожність
II. Правдива віра
III. Правдива мудрість

7. _____ А коли ми дізнались, що людина не може бути виправдана ділами Закону, але тільки вірою в Христа Ісуса, то ми ввірували в Христа Ісуса, щоб нам виправдатися вірою в Христа, а не ділами Закону. Бо жадна людина ділами Закону не буде виправдана!
8. ____ Діла є доказом живої віри.

Заповнити пропуски (4 бали за кожну відповідь, ____/60)

Впишіть правильну відповідь на місці пропуску.

1. Автор Послання Якова був братом _____.
2. Завдяки практичному підходу до християнства, викладеному в Посланні Якова, його можна порівняти до Книги _____ у Старому Заповіті.
3. Головне протиставлення у Посланні до Галатів — це діла і _____.
4. Молитва — це ключова тема в _____.
5. Найпершою у Новому Заповіті було написано _____.

6. Послання Якова, найімовірніше, було написано в _____; воно було адресоване _____.
7. Послання до Галатів було написано до Єрусалимського собору, який відбувся в _____ р. н. е.
8. Розглядаючи Послання Якова, Мірс називає Ісуса _____.
9. _____ було написано у відповідь на певні звинувачення та питання.
10. Сара та Агар згадуються як приклад у _____.
11. Послання до Галатів було написано _____ для _____.
12. «Ісус Христос — наша _____» — з такою назвою Мірс розглядає Послання до Галатів.
13. У Якова 5 міститься важлива наука про _____, яка є для нас підбадьоренням, бо стверджується, що праведний матиме успіх.

Відповіді на питання

Питання 1

Відповідно до цих уривків, Ісусова рідня не була переконана в тому, що Він Месія.

Питання 2

Яків брав участь у житті Церкви від самого початку.

Питання 3

Павло називає Якова одним зі стовпів Церкви разом з Петром та Іваном.

Питання 4

До дванадцяти племен у розпорошенні у чужих краях.

Питання 5

Ваша відповідь.

Питання 6

Див. Якова 2:26 в Біблії.

Питання 7

Якова 1:22 та 2:26 вважаються ключовими віршами цього послання, тому що в них підсумовується головна його наука.

Питання 8

Відповіді позначено жирним шрифтом.

Тема	1	2	3	4	5
Терпіння	3–4				7–11
Молитва	5–7			2–3	13–18
Багатство	9–11	1–13		13–16	1–6
Віра та діла	22–25	14–26	13–18		
Язык	26		1–12	11–12	12

Питання 9

Основою Послання Якова є вчення Ісуса, як ми побачили в цьому уроці.

Питання 10

Ми тому повинні мати повну радість у випробуваннях, що вони виробляють у нас добрі риси, а також тому, що в них може виявлятися велика Божа благодать.

Питання 11

Доктор Мірс описує спокусу як прагнення задовольнити свої бажання неприйнятними методами. Проте вона не стверджує, що це повне визначення спокуси.

Ваша відповідь.

Питання 12

Випробування приходить від Бога і призначене для того, щоб зміцнити нас, показати нам потребу в Бозі в тій чи іншій сфері нашого життя, де ми її досі не помічали, або щоб прославити Бога (як, наприклад, сталося в Йова, коли він утратив земні статки). Спокуса приходить від сатани, і її мета — змусити нас спіткнутися, пригнітити нас, а також підірвати Божу репутацію (наприклад, коли дружина Йова сказала: «Прокляни Бога і помреш»).

Питання 13

Від Бога.

Питання 14

Ми повинні весь час дивитися в дзеркало Божого Слова, щоб запам'ятати, як ми виглядаємо, щоб побачити, який гріх є в нашому житті.

Питання 15

Відповіддю має бути віра. Хоча діла важливі, не кожен має можливість для здійснення діл. Багато людей навернулися до Христа перед самою смертю. Інші роблять діла, які не так легко побачити. Ми не можемо не визнавати людини спасенною тільки тому, що вона не чинить тих діл, яких ми від неї очікуємо.

Питання 16

Перший вислів свідчить про егоїзм та про пошук можливостей утекти від власного сумління — ми завжди «не гірші», а часто навіть і «кращі» за інших. Другий вислів відкриває шлях для смирення та єдності. Визнати, що хтось «не гірший» або навіть «кращий» за нас, завжди важче, ніж принизити людину. Але завдяки тому, що Ісус Христос учинив для нас, ми всі є рівними.

Питання 17

Ваша відповідь.

Питання 18

Павло.

Питання 19

У Лістрі, Дервії, Іконії та Антіохії Пісідійській.

Питання 20

Найімовірніше, що послання до Галатів Павло написав, перебуваючи в Антіохії Сирійській.

Питання 21

Раніше за Послання до Галатів були написані 40 книг Біблії (весь Старий Заповіт та Послання Якова).

Питання 22

Після Послання до Галатів були написані 25 книг Нового Заповіту.

Питання 23

Павло називає їх тими, «що вас непокоять», «хто підбурює вас».

Питання 24

Див. Галатів 2:16 у Біблії.

Питання 25

1) — ж)	6) — а)	11) — е)
2) — в)	7) — м)	12) — н)
3) — г)	8) — р)	13) — д)
4) — и)	9) — к)	14) — л)
5) — п)	10) — б)	

Питання 26

Ваша відповідь повинна містити думку про те, що Христос звільнив нас від рабства закону, яким ми намагалися отримати спасіння. Тепер ми вільні через віру в Нього (Галатів 5:1).

Питання 27

Павло пише про свободу, яку ми маємо у Христі — свободу в законі, а не від закону.

Питання 28

Ми ніколи не зможемо стати достатньо хорошими для отримання спасіння; ми мусимо зрозуміти, що є достатньо поганими, і тому його потребуємо.

Питання 29

«Якщо людям не доводиться анічогісінько робити для власного спасіння або відплати за свої хиби, то вони дуже скоро зледадять і навіть і не намагатимуться чинити добро».

Питання 30

Призначення Закону — спрямувати чи привести нас до Христа.

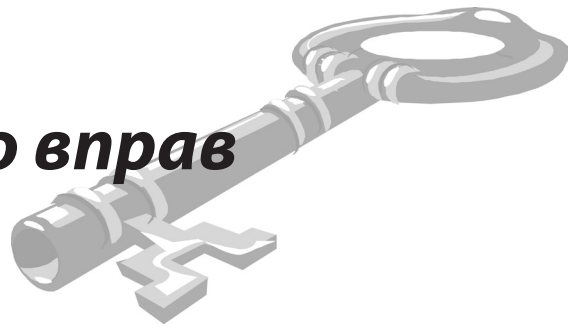
Питання 31

Мірс пише: «Благодать завжди спонукає людей жити так, як приємно Богові, і любити те, що любить Він».

Питання 32

Святий Дух дає нам можливість жити за благодаттю. Завдяки Його присутності в нашому житті ми бажаємо жити для Бога; якби Він не працював у нас, то ми самі від себе такого бажання не мали б.

Відповіді до вправ

Вправа 1

У Посланні Якова слова «Бог», «Ісус» або «Господь» вжито близько 33 разів.

Віра згадується 16 разів.

Діла — 12 разів.

Вправа 2

Ваша відповідь.

Вправа 3

Слова підбадьорення та заохочення — це один зі способів благословляти, а не проклинати. Ваш перелік має складатися щонайменше з чотирьох-п'яти пунктів. Будьте готові розповісти про цю вправу на наступному семінарі.

Вправа 4

Євангелія згадується у Посланні до Галатів 11 разів.

Закон — 32 рази.

Віра — 21 раз.

Вправа 5

Ваша відповідь.

Галатія лежала на землях, які зараз належать Туреччині.

Дервія існує й досі, але вона вже не велике місто.

Там, де були Антіохія Пісідійська, Іконія та Лістра (або неподалік), зараз інші міста.

Вправа 6

Ваша відповідь. Тут для прикладу подано лише кілька варіантів відповідей.

Християнство	Релігія
1. Стосунки з Ісусом	1. Порожні дії
2. Найкраще, що пропонує Бог	2. Найкраще, на що спроможна людина
3. Основою є віра	3. Основою є діла

Відповіді на питання самоперевірки

Вказати відповідники

1. а
2. а
3. б
4. б
5. б
6. а
7. б
8. а

Заповнити пропуски

1. Ісуса
2. Приповістей
3. віра
4. Якова
5. Якова
6. Єрусалимі; братам у розпорошенні
7. 48 чи 49
8. нашим Зразком
9. Галатів
10. Галатів
11. Павлом; галатів
12. Свобода
13. молитву

ПОГЛЯДОК 1

Погляньмо на Послання Якова

*У Посланні до Якова зображено Ісуса Христа —
наш Зразок*

Глава 20 з книги Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»¹⁰

Віра долає спокуси

(Прочитайте Якова 1:1–21)

Духовне майно має цінність. Біблійне право власності є дуже важливим, і жоден з нас не може дозволити собі ним знехтувати. Яків закликає християн до того, щоб вони мали. *«Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробовування»* (Якова 1:2). Зазвичай у нас з'являється радість, коли вдається уникнути спокус та скорбот. Але натомість ми повинні мати випробовування за славу можливість для досвідчення своєї віри — так само, як виробник автомобілів знає, що справжнім доказом вартості автівки є дорожній тест. Ми повинні мати повну радість не через саме випробовування, а через результати, які будуть ним здобуті. Іншими словами, знайдіть користь у випробуваннях. Яка ціль випробовування (Якова 1:3)? Бог робить з наших випробовувань знаряддя для благословення. Дуже часто наші випробування викликають нетерпіння, але Бог дасть благодать для досягнення Його справжньої мети. У нашому житті віри терпіння необхідніше за будь-що інше. Якщо ви вмієте виявляти витривалість, ви зрілий християнин.

Обережно ставмося до того, кого нам вважати винним у наших спокусах. Уважно прочитайте Якова 1:14. Випробовування характеру приходять від Бога (Буття 22:1), а спокуси до зла від Нього не приходять ніколи — вони йдуть від супротивника через нашу власну зіпсовану природу (Якова 1:13). Спокуса — це заохочення задовольнити законне бажання в

¹⁰ Використовується з дозволу.

незаконний спосіб (Якова 1:14). Від Бога не приходять зло й хибне — натомість ми бачимо, що згори, від Отця світил, у Якого нема переміни, походить лише добре давання та дар досконалий (Якова 1:17). Наш Бог — це Бог, Який любить обдаровувати. Александр Македонський якось відповів людині, яку вразила його щедрість: «Я обдаровую, як цар!» Єгова обдаровує, як безмежний Бог.

Коли вас кривдять і ображають, запитайте в Бога, як вам слід діяти. «А якщо кому з вас не стає мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє, і буде вона йому дана» (Якова 1:5). Яка прикра нестача! До якого безладу така нестача може нас довести! Чи каже нам Яків: «А якщо кому з вас не стає мудрости, нехай сяде й поміркує або нехай вчиться»? Ні, він каже, що потрібна нам мудрість походить згори.

Яків починає і закінчує своє послання молитвою (Якова 1:5–8; 5:13–18). Молитва — найлегша тема для розмови, але найважча для впровадження у життя. Якову було багато чого сказати про молитву. Знайдіть у цьому посланні все можливе на цю тему. А практичне впровадження? За переданням, після смерті Якова було виявлено, що в нього були загрубілі, немов у верблюда, коліна, через його звичай постійної молитви.

Віра виявляється в наших діях

(Прочитайте Якова 1:22–2:26)

Не будьте лише слухачами Божого Слова, але застосовуйте Євангелію на практиці. Яка користь у тому, щоб казати, що маєш віру, якщо вона не підтверджується вчинками? Нас не повинно задовольняти саме лише слухання. Ми маємо постійно бути виконавцями (Якова 1:22). Якщо людина слухає, але не виконує, то вона подібна до того, хто споглядає на себе в дзеркало, а потім відходить і забуває свій вигляд і побачені хиби — така людина «зараз забуде, яка вона є» (Якова 1:24).

Спробуйте такий експеримент, щоб переконатися в правдивості цього твердження. Подивіться в дзеркало, а потім відверніться. Заплющте очі та спробуйте згадати, як ви виглядаєте. Ви не зможете самі себе уявити. А тепер спробуйте згадати, як виглядає ваш найкращий друг. Чиєсь обличчя згадується легко, а своє — ні. Саме тому Яків і каже, що ми повинні весь час дивитися в дзеркало Божого Слова, щоб запам'ятати, як ми виглядаємо, щоб побачити, який гріх є в нашому житті. Той, хто пильно вдивляється в Писання та застосовує його практично, буде благословенний у всьому, що робить. Якщо хтось думає, що він побожний, але не стримує свого язика, то така побожність марна. Благочестя, яке не має впливу на язик, не є правдивим чи живим. Некерований язик у християнина — це страшне явище, тому стережіть його. Керуйте своїм характером. Тут криється велика небезпека. Коли попадає під пробу, баріться говорити. Заберіть тягу — і вогонь згасне (Якова 1:26).

Що ми маємо роботи зі Словом?

Прийняти.....	Якова 1:21
Слухати.....	Якова 1:23
Виконувати.....	Якова 1:22
Досліджувати	Якова 1:25

Діла нас не спасають, але вони є переконливим доказом того, що ми спасенні. «Що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих, те Мені ви вчинили» (Матвія 25:40) — це текст не про те, як отримати спасіння, а як його засвідчити. Наше спасіння у тому, що здійс-

нив Він. «Що тільки вчинили ви» — це доказ отриманого спасіння. Віра й діла мають бути на своєму місці. Діла — це плід вашої віри.

«Подейкують, що ви проти діл», — колись казали Сперджену. «Ні, я не проти діл, — заперечив великий проповідник. — Я також не проти дашків на димарях, але будувати на них буду я не став би». Нехай віра завжди йде першою. Віра без діл — небачена справа у людей, точно так само як і діла без віри — небачена справа в Бога.

Беручи все це до уваги, Яків фактично говорить: «Віра, яку ви маєте, — це та віра, яку ви виявляєте». *«Чиста й непорочна побожність перед Богом і Отцем оця: зглянутися над сиротами та вдовицями в утисках їхніх, себе берегти чистим від світу»* (Якова 1:27). Плодом правдивої побожності є чисте життя, незаплямоване від світу, і допомога сиротам та вдовам.

Християнство — це братство, у якому немає упередженості (Якова 2:1–4).

Джеймс Рассел Ловелл одного разу сказав: «Ми занадто далеко зайшли з принципом „Я не гірший за тебе“. Це принцип егоїзму, через який світ хворий ледь не на смерть. Натомість ми маємо діяти за іншими принципом — „Ти не гірший за мене“, оскільки цим показуваємо братерство і смирення, які були від початку заповідані людям від Господа та Його апостолів» (див Якова 2:1–13).

Сьогоднішній світ зовсім ігнорує повеління Якова не зважати на особу! Світ поклоняється успішним, сильним і багатим і зневажає бідного. Яків говорить нам, що християнин не повинен хилитися до багатого та впливового, проте створюється враження, що гроші та шана — це єдине, чому сьогодні поклоняються люди.

Непослух Божому закону — це гріх. Людина схильна гріх пом'якшувати. Одна дівчинка, виправдовуючись за який свій учинок, сказала так: «Я не порушила заповідь — я лише трішечки її обійшла». Яків говорить, що, якщо людина виконає весь закон, але відступиться лише в чомусь одному, то буде винна в усьому (Якова 2:10–11). Вона стає переступником закону. Якщо в суді розглядається якесь одне порушення правил дорожнього руху, то порушнику нема сенсу наполягати на тому, що він дотримувався всіх інших правил. Суддю цікавитиме лише те, чи дійсно підсудний скоїв порушення, у якому його звинувачують. Якщо так, то він стає правопорушником. У нас може бути чудовий ланцюг, але на що він потрібен, якщо у ньому міцні всі ланки, крім однієї? Це слабка ланка робить непотрібним увесь ланцюг.

Очевидно, що коли сказано «згрішить в одному», то мається на увазі гріх, названий в Якова 2:9 — уважання на особу. Якби людині доводилося вирішувати самій, то мало хто вважав би таку поведінку за гріх.

Віра та діла — це немов два весла в човна. Якщо гребти лише одним веслом, човен буде крутитися на місці. Щоб рухатися вперед, потрібно гребти двома веслами. А тому ні віри без діл, ні діл без віри не буде достатньо, щоб довести нас до пожаданої пристані. А як матимемо й одне, й інше, то безпечно до неї дістанемося. Як тіло без духа мертво, так само і віра без діл мертва (Якова 2:17).

Віра виявляється в наших словах

(Прочитайте Якова 3:1–18)

Наша мова показує, які та чії ми. Вона сильніше за будь-що інше виявляє нашу особистість.

Яків каже, що кожен, хто вміє керувати язиком, — муж досконалий (Якова 3:2). Якщо вдалося здобути владу над таким непіддатливим членом, як язик, то решта дасться легко. Тоді можна приборкати всю природу. Ми можемо керувати примхливим конем, тримаючи тверду руку на вуздечці, і так само рука Людини, Ісуса Христа, може міцно вхопити вузду

нашого язика та приборкати його. Як величезний корабель направляється малим стерном, завдяки якому повертає туди, куди захоче капітан, так само і пробита рука Ісуса може міцно взяти та мудро повертати штурвал нашого життя — наш язик. Язик хоч і малий, проте дуже сильний. Він може визначити життєву дорогу людини.

Язик — небезпечна зброя

Вогонь з геєнни (Якова 3:6)
Світ неправоти (Якова 3:6)
Повний смертельної отрути (Якова 3:8)
Безупинне зло (Якова 3:8)
Неприборканий (Якова 3:7–8)

Щоб загорівся цілий ліс, достатньо однієї іскри. На одному плакаті у Пенсильванії був намальований запалений сірник, який падає в суху траву, а над ним слова: «Найбільше зло для лісу». Те, що росло століттями, через сірник може згоріти за кілька годин. Найбільше зло для життя — це «сірник» язика. Те, що будувалося роками, може непокірним язиком бути зруйнованим за кілька хвилин. Він підпалює всі життєві справи, бо сам запалюється від пекельного вогню (Якова 3:6). Можна приручити диких звірів, але язика ніхто приборкати не може (Якова 3:7–8). Стережіться гріхів язика. Їх чимало — брехня, лайка, плітки та обмови.

Якось до одного служителя прийшла жінка з його церкви й зі слізьми розповіла про те, що через її слова про іншу жінку тій довелося поїхати з їхнього міста. А тепер вона виявила, що уся ця історія, яку вона розповідала, виявилася неправдою. Вона була готова на все, лише б забрати свої слова назад. «Зійдіть аж на самий верх церковної дзвіниці, — сказав служитель, — і візьміть із собою подушку. Там угорі розкидайте пір'я з подушки у всі боки, а тоді зійдіть донизу та зберіть їх усі до одного». Звісно, він просив неможливого. Але так само неможливо забрати назад ті слова, які так бездумно злітають у нас з язика.

Пам'ятайте, що цим самим язиком можна свідчити про Христа і прославляти Його Святе ім'я. Це інструмент, який Святий Дух застосовує, щоб звеличувати Господа (Якова 3:9–10). Ми не повинні ним вихвалити Бога і проклинати людей.

У дні Якова яка надія дається пригнобленому працівнику (Якова 5:7–8)? Наскільки це краще за страйк або бойкот! Якщо сьогодні на багатих лежить вина, то хіба не така ж сама вина лежить і на бідних, якщо судити за Божим Словом? Бідним дається порада довготерпіти (Якова 5:7). Це мудра порада. Але навіть це довготерпіння? Господь прийде, і тоді будуть виправлені всі кривди, а кожен повною мірою отримає за свої труди.

І тут знову згадується язик. Просто дивно, як багато християн у звичайних розмовах вживають Господнє ім'я надаремно (Якова 5:12). Бог каже: «*Не помилує Господь того, хто призиватиме Його Ім'ення надаремно*». Це серйозне звинувачення.

Зосередьте увагу на розкладі молитви

Молитися в бідіЯкова 5:13
Молитися в щасті.....Якова 5:13
Молитися в хворобі.....Якова 5:14–16
Молитися у провинахЯкова 5:16

Це послання, піднявши читача на висоти, немов раптово обривається. Обривається думкою про милостивий вчинок християнина, який, зустрівши людину, що відхиляється від істини, наворачтає її на добрий шлях. Хоча спасти душу може лише Бог, для цього Він застосовує людей як інструменти. Такий християнин «*душу його спасає від смерти та безліч гріхів покриває!*» (Якова 5:20).

ПОГЛЯД АТОК 2

Погляньмо на Послання до Галатів

*У Посланні до Галатів зображено Ісуса Христа —
нашу свободу*

Глава 10 з книги Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»¹¹

Це послання зробило більше за будь-яку іншу книгу Нового Заповіту для звільнення нашої християнської віри від кайданів юдаїзму (законництва), католицизму та ритуалізму, які загрожували простій Євангелії Господа Ісуса Христа. Дуже багато людей бажають щось зробити для того, щоб спастися. Те саме запитання, яке поставив колись в'язничний сторож у Филипах: «Що треба робити мені, щоб спастися?» — сьогодні ставить безліч людей. Відповідь на нього завжди та сама: «*Віруй в Господа Ісуса, і будеш спасений ти сам та твій дім*» (Дії 16:31).

Релігія без хреста — це не Христова релігія. Христос прийшов не для того, щоб просто прокласти стежину в дрімучому лісі або показати нам приклад того, яким насправді має бути життя. Він прийшов, щоб бути Спасителем. Євангелія без слідів від цвяхів — це не Євангелія Христа.

Послання до Галатів — це християнська декларація незалежності. Христос-Визволитель є нашою бойовою піснею. «Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні». Багато хто вважає, що обмеження руйнують свободу. А в дійсності все навпаки. Коли ми заходимо у громадський парк, то перше, що впадає нам в очі, — це таблички «Не заходити на газони», «Вигул собак заборонено!», «Квіти не рвати!» Але це громадський парк! Ми не скаржимося, бо ці обмеження захищають парк. Без таких заборон парк був би не парком, а просто пустирем між заселеними вулицями. Те саме стосується і суспільства загалом. Якщо ми почнемо бунтувати проти Бога та Його порядку, вся людська цивілізація занепаде до варварського рівня. Саме це і відбувається сьогодні у світі. Свобода — це не свобода від виконання законів, бо таке розуміння є безрозсудним. Справжня свобода — це свобода в законі. Павло говорить про свободу, яку ми маємо «в Христі» (Галатів 2:4), бо «*де Дух Господній, там воля*» (2 Коринтян 3:17). У цьому найбільший секрет правдивої свободи.

¹¹ Використовується з дозволу.

Вступ

(Прочитайте Галатів 1:1–11)

У чому була сутність Євангелії, яку проповідував Павло? Павлова Євангелія відсторонює всі діла. *«А коли ми дізнались, що людина не може бути виправдана ділами Закону, але тільки вірою в Христа Ісуса... Бо жадна людина ділами Закону не буде виправдана!»* (Галатів 2:16). У спасінні трудність не в тому, що ми постійно маємо бути достатньо хорошими, щоб бути спасеними, а в тім, що мусимо зрозуміти, що є достатньо поганими, і тому потребуємо спасіння. Христос може спасти лише грішників.

Павло показує нам усю серйозність стану людини, яка перебуває поза Христом. Коли спеціаліст у якійсь медичній галузі каже вам: *«У вас залишається єдина надія — це такий чи такий засіб»*, — то ви розумієте, що ви у критичному стані. А це слова великого знавця Євангелії. Павло стверджує, що наш стан є настільки серйозним, що нашою єдиною надією є Євангелія Божої благодаті.

Павло захищає своє апостольство

(Прочитайте Галатів 1:12–2:21)

Павло ні з ким не радився з приводу того, що саме він має проповідувати. Натомість він на три роки пішов до Аравії, де жив на самоті і слухав, що йому скаже Бог. Він був навчений Духом. Після трьох років в Аравії він провів з Петром і Яковом лише п'ятнадцять днів, тобто взяти від них велику науку для себе він не встиг би.

Павло закінчує свій великий захист особистим свідченням, яке допомагає скласти повне уявлення про християнське життя як з позитивного, так і з негативного боку: *«Я розі'ятий з Христом. І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе»* (Галатів 2:20). Це дійсно парадокс.

Цей вірш є правдивим щодо кожного християнина. Нам не потрібно розпинатися з Христом — ми вже з Ним розп'яті. Він помер замість мене. Нині ми живемо не законом, а вірою. Христос був нашою жертвою за гріх, Його цілком достатньо для нового життя.

Павло захищає Євангелію

(Прочитайте Галатів 3:1–4:31)

«Я намагався дотримуватися релігійних приписів протягом останніх п'яти років, але з того мало що вийшло. То я й облишив цю справу», — так один юнак відповів на запрошення прийняти Христа, з яким до нього звернувся проповідник. *«А я намагався жити релігійним життям аж п'ятнадцять років, але це нічого мені не дало. То я теж облишив»*, — сказав на це проповідник. Виникла пауза. *«Чому ж тоді ви служитель?»* — запитав юнак. *«Розумієш, потім я пізнав Христа, і Він задовольнив усі мої потреби. Я пропоную не релігію, а живого люблячого Спасителя»*.

Люди, які не вірять у необхідність місіонерської роботи в інших країнах, кажуть: *«Інші народи мають свою релігію, навіщо їх турбувати?»* Так, релігії в них стільки, що вони згина-

ються аж додолу під її тягарем, проте вони не мають євангельської доброї звістки. Саме цю Євангелію нам сказано проповідувати всьому творінню. Один великий єпископ якось сказав: «Я навіть на той бік вулиці не перейду, щоб дати поганину релігію, але щоб запропонувати йому Христа, я готовий їхати навіть на край світу».

Чи доводилося вам замислюватись про те, наскільки дивним є твердження, наведене далі? Уявіть, що до вас підходить хтось і каже: «У мене для вас гарна звістка!» Ви запитуете, яка саме, у відповідь чуєте: «Такий і такий помер!» Що б ви на це сказали? Ви жажнулися! Утім апостоли розійшлися цілим світом і проголошували смерть Христа як добру звістку. Єдина смерть, яку треба виголошувати як радісну новину, — це смерть на Голгофі. Серед безлічі смертей, що стаються на землі, лише одну можна назвати Євангелією.

Релігія — це найбільше, на що здатна людина. Християнство — це найбільше, на що здатен Бог. Подивіться, до чого призводять найбільші людські старання. *«Бо жадна людина ділами Закону не буде виправдана!»* (Галатів 2:16). Як же людині виправдатися? *«Тільки вірою в Христа Ісуса»* (Галатів 2:16). Християнство — це найкраще, що є у Бога.

Нам важко повірити, що безцінний дар прощення гріхів і дар Святого Духа не набуваються завдяки важким зусиллям, а що Бог пропонує їх без плати. Які є причини не прийняти їх? Навіщо перейматися тим, що ми їх негідні? Хіба не краще прийняти їх з вдячністю?

І тут відразу розум починає шукати безглузді аргументи: «Якщо людям не доводиться анічогісінько робити для власного спасіння або відплати за свої хиби, то вони дуже скоро зледащіють і навіть і не намагатимуться чинити добро». Проте ми побачили, що, прийнявши Євангелію з вдячним серцем, ми беремося до добрих справ. Ми хочемо догоджати Богові. Ті, хто вважає, що ми спасаємося ділами, дотримується думки, що вірити легко, але ми з власного досвіду знаємо, як важко просто вірити. Лютер каже, що християнин не безгрішний, але через його віру Бог більше не зараховує йому гріха.

Приклад Авраама

«Так як Авраам був увірував в Бога, і це залічено за праведність йому» (Галатів 3:6). Своїм праведним життям Авраам міг здобути собі добру репутацію серед людей, а виправдання перед Богом — ні. З Божого погляду, Авраам був засудженим грішником. Розумієте, праведність була дана Авраамові на підставі його віри, а не його діл. Якщо віри без діл було достатньо Авраамові, то чому ми маємо повертатися від віри до закону. «Авраам був увірував». Віра — це сказати Богові: «Я вірю в те, що Ти кажеш».

Закон не може дати праведність, оскільки він несе смерть усім, хто його не дотримує. Закон вимагає досконалої слухняності. Багато хто вважає, що має щось отримати за виконання вимог закону, але насправді такі не мають отримати нічого. Люди повинні виконувати закон і нічого за це не мати. Ви живете в своєму місті все своє життя, дотримуючись всіх місцевих законів. Чи дарує вам щось міська рада на відзначення того, що ви не порушували закони? Звісно, ні. Закон повинен виконуватися. Але уявімо, що після двадцяти років дотримання закону ви вчиняєте злочин. Тоді влада вам таки щось дасть — термін тюремного ув'язнення. У Біблії сказано, що на всіх, хто порушує закон, приходять прокляття (вирок), а на всіх, хто живе вірою, сходять благословення.

Завдання закону

Закон стосується того, ким ми є і що ми робимо, а благодать — того, ким є Христос і що Він робить. Що доброго в законі? Відповідь ми знаходимо в Галатів 3:19–20. Усе має своє призначення. Закон дано для обмеження нечестивих через визначення покарання за злочин — так само й закони держав утримують людей від убивств та крадіжок, діючи через страх пе-

ред ув'язненням або смертною карою. Ці обмеження не роблять людей праведними, а утримують їх від злочинів.

Закон виявляє гріх, але не усуває його. Закон підтверджує, що кожна людина за своєю природою є грішною, і спрямовує її до Христа! Нерідко нам здається, що ми стаємо грішниками, коли вчиняємо гріховне. Насправді ж гріховні вчинки стаються тому, що ми вже грішники. Людина обманює, бо є неправдомовцем. Людина краде, бо вона крадій. Вона не стає неправдомовцем, коли з її вуст зринає неправда. Її неправдиві слова лише доводять, що вона неправдомовець.

Закон також був даний для того, щоб привести нас до Христа, показавши нам нашу потребу. Євангеліє стверджує, що лише один Христос може задовольнити цю потребу (Галатів 3:23–4:11). Павло говорить, що закон був нашим шкільним учителем, який настільки вразив нас, що ми відчули, що потребуємо Христа для виправдання через віру в Нього (Галатів 3:24). Божий закон не такий, як жорстокий шкільний учитель у давні часи, або як тиран. Закон потрібен не для того, щоб завжди нас мучити. Божий закон подібний до доброго вчителя, який учить дітей знаходити задоволення у тих справах, які вони раніше не могли терпіти.

Закону дійсно відведена важлива роль у тому, щоб довести нас до християнського життя. Вам доводилося бачити людину, яка намагалася б шити без голки? Якщо шити самою лише ниткою, швидкість шиття буде мізерною. Божий підхід до нас чимось схожий. Спочатку йде голка Його закону, бо ми так міцно спимо в своїх гріхах, що нас доводиться будити чимось гострим. А далі, коли голка Його закону добре ввійшла нам у серце, Він уводить довгу — на ціле життя — нитку євангельської любові та миру.

Павло каже, що не всі є Божими дітьми. Ми виявляємо, що саме через віру в Христа, а не через діла закону, не через Боже батьківство, не через братерство людського роду людина робиться Божою дитиною. *«Бо ви всі сини Божі через віру в Христа Ісуса!»* (Галатів 3:26). Саме вірою, а не ділами ми входимо у Божу сім'ю.

Павло бажає, щоб Євангелія застосовувалася в житті

(Прочитайте Галатів 5, 6)

Євангеліє благодаті охороняє нас від безрозсудності (Галатів 5:13–15). *«Бо ви, браття, на волю покликані, але щоб ваша воля не стала приводом догоджати тілу»* (Галатів 5:13).

Багато людей боїться жити під благодаттю, а не під законом, боячись того, що благодать спонукатиме жити, як заманеться. Благодать завжди спонукає людей жити так, як приємно Богові, і любити те, що любить Він.

Подивіться на дію тілесної природи. Прочитайте перелік із сімнадцяти її злих учинків (Галатів 5:19–21). Це гріхи розуму, а не лише тіла. Цим показано, хто ми є за природою і які справи ми чинимо. Христос дав Святого Духа, щоб звільнити нас від цих діл. *«Ходіть за духом, і не вчините пожадливісти тіла»*. Дайте можливість Святому Духу керувати вашим життям.

Дитина починає ходити, коли хтось підтримує її за руку. Ми починаємо своє ходження, коли Дух нас тримає.

Чимало християн хиблять у тому, що після навернення не відсікають свої старі звички, своїх світських друзів та старе невірство. Вони як той п'яничка, який уночі пішов до пристані, сів у свій човен, але забув його відв'язати. Він веслував аж до ранку, а коли зійшло сонце,

то побачив, що човен його залишився там само, де був звечора, бо не був відв'язаний. Саме це й відбувається з християнами, які не зростають. Вони не піднімають кітву, світ їх міцно тримає. Вони намагаються, і немало, але так нічого й не досягають.

Протилежним до вчинків плоті є плід Духа — гроно з дев'яти плодів (Галатів 5:22–23). Якщо ми перебуваємо в Христі (Івана 15), то матимемо волю, щоб родити плід для Бога. Чи приносимо ми своїм життям гроно плодів?

Дев'ять благодатних скарбів		
Щодо Бога	Щодо інших	Щодо себе
Любов	Довготерпіння	Віра
Радість	Добрість	Лагідність
Мир	Милосердя	Здержливість

Урожай залежатиме не від того, скільки знаємо, а від того, скільки посіємо. У нас може бути великий запас насіння в коморах розуму, але якщо ми його не посіємо, воно й не родить.

Чимало людей обманюють себе, кажучи: «Не важливо, що саме я сію, якщо я роблю це щиро». Чи добре було б таку пораду дати хліборобу? Самовільне життя ніколи не принесе плоду Духа. *«Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне!»* (Галатів 6:7).

Павло носив «Ісусові рани на тілі своїм». Цим він казав: «Я належу іншому». Ужите тут грецьке слово «стигмата» означає клеймо, мітку, яку іноді випалювали на обличчі, тілі або руці раба.

Якими були Павлові «мітки»? Це були шрами, які він отримав у гоніннях і труднощах, пережитих за Христа (2 Коринтян 6:4; 11:23).

«Фальшиві вчителі прийшли, озброївшись рекомендаційними листами. Я не маю рекомендаційних листів. Але подивіться на мої шрами! Вони — це свідоцтво про те, що мене послано на працю».

У Христі ми знаходимо свободу для безмежного життя, яке є в Ньому. У Ньому ми стали «створіння нове» (Галатів 6:15). Павло вигукує: *«А щодо мене, то нехай нічим не хвалюся, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, що ним рози'ятий світ для мене, а я для світу»* (Галатів 6:14). Хай світ собі йде своїм шляхом! Я маю Христа, і, маючи Його, маю все.

